

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

СИЛАБУС
«Виробничої (логопедичної) практики
в закладах освіти ти ІРЦ»

обов'язкова

Освітньо-професійним програмам

«Логопедія»

Спеціальність

016 Спеціальна освіта

Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

Рівень вищої освіти

другий (магістерський)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

Розробники:

ПАЛАГНЮК Ольга Василівна,
кандидат психологічних наук,
асистент кафедри педагогіки і психології
дошкільної та спеціальної освіти

Профайл викладача (-ів)

<https://preschool.chnu.edu.ua/vykladachi-kafe-dry/palahnyuk-olha-vasylivna/>

Контактний тел.

+38 (095) 058 641 13

E-mail:

o.palahnyuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5960>

Консультації

Консультації з навчальної дисципліни проводяться очно та онлайн. Очні консультації: вівторок з 13.00. до 15.00 (ауд. 531, корпус №8 Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича). Онлайн-консультації (за попередньою домовленістю): середа з 13.00 до 14.00

1. Анотація педагогічної практики

«Виробнича (логопедична) практика в закладах освіти та ІРЦ» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та спрямована на практичну підготовку у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена на підставі [«Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»](#), затвердженого наказом МОН України від 08.04.1993 р. № 93, [Положенням «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#) (затвердженого Вченою радою ЧНУ ім. Ю. Федьковича та введеного в дію протоколом ректора №7 від 31.08.2020 р.), [освітньо-професійної програми «Логопедія»](#) зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 29.05.2023 р.), введеної в дію наказом № 225 від 30.05.2023 р.

«Виробничу (логопедичну) практику в закладах освіти та ІРЦ» студенти проходять у закладах освіти (дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання та ІРЦ) відповідно до Договорів про проходження практики студентів в закладах освіти Чернівецької міської ради та в закладах освіти за кордоном на основі укладених міжнародних Угод (Комплексі школи та дитячого садка в Новому Сіоле (Польща); Будинок учителя “Георг Тофан” (Румунія), Асоціація сталого розвитку села Гори Високе (Польща), Спеціальний дитячий садок (Румунія), Фундація Porta Vitae (Польща); за місцем роботи в освітніх закладах які відповідають спеціальності та завданням практики (п. 4.6 [Положенням «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#), 2020 р.).

Практика забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх спеціалістів з практичною роботою в різних типах освітніх закладів, сприяє формуванню творчого ставлення до професії логопеда. Вона спрямована на оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями, формами організації і відповідним інструментарієм праці в контексті підготовки за ОПП «Логопедія», формування та розвиток у них професійних умінь та навичок для прийняття самостійних рішень під час безпосередньої логопедичної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх використовувати у процесі практичної діяльності. Практичні навички, отримані студентами у процесі проходження виробничої (логопедичної) практики можуть бути використані як для вивчення інших освітніх компонент освітньо-професійної програми, так і при реалізації емпіричних завдань під час написання кваліфікаційної роботи.

2. Мета педагогічної практики: формування мотиваційної та діяльнісної складової готовності до здійснення професійної діяльності, що досягається через аналіз здобувачами вищої освіти логопедичної документації на учнів (вихованців) з нормотиповим розвитком та з ООП, які мають мовленнєві порушення і потребують корекційно-розвиткової допомоги.

3. Пререквізити. «Виробнича (логопедична) практика в закладах освіти та ІРЦ» ґрунтується на вже засвоєних філософських, педагогічних, психологічних дисциплінах та на знаннях, навичках і вміннях, отриманих під час вивчення фахових освітніх компонентів.

4. Реалізація мети педагогічної практики сприяють наступні завдання:

- формувати та удосконалювати вміння аналізувати та оцінювати освітній процес закладу освіти та ІРЦ, як закладів, що забезпечують корекційний вплив на розвиток особистості дитини/учня в цілому, а також у частині надання логопедичної допомоги дітям з мовленнєвими порушеннями;
- розвивати вміння спілкуватися з дітьми/учнями, враховуючи їх вікові, фізичні та мовленнєві особливості (зокрема дітей з мовленнєвими порушеннями з нормотиповим розвитком та з особливими освітніми потребами), проводити логопедичні обстеження і заповнювати мовленнєві картки;
- оволодіння навичками теоретичного пошуку у методичній роботі, виробляти потребу в самоосвіті, самоідентифікації себе як професіонала у сфері спеціальної освіти

(логопедії), удосконалювати методику застосування інноваційних технологій у корекції порушень мовлення;

- формувати вміння складання, виконання, коригування індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами в частині надання логопедичної допомоги, змісту, форм та методів навчання відповідно до їхніх потенційних можливостей, участі у команді психолого-педагогічного супроводу дитини, професійно-педагогічні уміння прогнозувати результати логопедичного впливу, можливі труднощі у здійсненні корекційно-розвивальної роботи з різними категоріями дітей з мовленнєвими порушеннями;

- поглибити, закріпити теоретичні знання, навчити творчо використовувати їх у професійній діяльності з різними категоріями дітей з мовленнєвими вадами;

- удосконалювати навички надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами та/або нормотиповим розвитком з мовленнєвими порушеннями; вміння виготовляти наочно-дидактичні матеріали, необхідні для роботи з дітьми з мовленнєвими вадами;

- виховувати стійкі інтереси до професії, розвивати потреби в поглибленні і вдосконаленні професійних навичок та вмінь.

5. Результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти у процесі практики згідно з [ОПП “Логопедія”](#)

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК3. Здатність працювати в команді;

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності спеціальності:

СК3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів;

СК4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства;

СК8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища;

СК9. Здатність до організації безпечного і здоров’язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища;

СК10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти;

СК11. Здатність моделювати та скеровувати освітній і реабілітаційний процес у закладах спеціальної, дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, навчально-реабілітаційних центрах, інклюзивно-ресурсних центрах та встановлювати стосунки з суб’єктом комунікації.

СК-12. Здатність розробляти, адаптувати і впроваджувати індивідуальні програми та навчально-методичні матеріали щодо освіти, соціалізації і розвитку осіб з мовленнєвими порушеннями.

Програмні результати навчання:

РН2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та вдосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах;

РН3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб;

РН4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки;

РН6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства;

РН12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища;

РН13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей;

РН15. Ефективно взаємодіяти з органами управління та громадськими організаціями; налагоджувати професійну комунікацію із закладами освіти; здійснювати міжвідомчу взаємодію;

РН16. Здійснювати правову, фінансову, логопедичну, реабілітаційну, соціальну, психолого-педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами впродовж життя.

6. Опис навчальної практики

6.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Тривалість проходження практики	Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин		
Денна	1	2	12	360	6 тижнів	екзамен
Заочна	1	2	12	360	2 тижні	екзамен

* *Графік проходження практики.* URL: <https://docs.google.com/document/d/1HUibrgj1lZM0eGMBMV6wBxBKrTGZx3wM/edit>

6.2. Зміст педагогічної практики

Діяльність	Практична реалізація	Результати роботи
Підготовчий етап		
Настановчий інструктаж практики	- Ознайомлення з наказом про проходження практики. - Ознайомлення з робочою програмою педагогічної практики. - Розкриття особливостей проходження практики: - місце проходження практики: заклад дошкільної освіти/заклад загальної середньої освіти, які здійснюють корекційно-розвивальну роботу з особами з нормотиповим розвитком та дітьми з ООП, а також ІРЦ; - вікова група: діти/учні (ранній/дошкільний/ шкільний вік); - підпорядкування студента до спеціаліста: вчитель-логопед ЗДО/ЗЗСО/НРЦ та ІРЦ;	Інструктаж

	- тривалість практики: ДФН (4 тижні - в закладі освіти, 2 тижні - в ІРЦ); ЗФН (1 тиждень - в закладі освіти, 1 тиждень - в ІРЦ).	
Ознайомлення з організацією освітнього процесу в закладі освіти	у закладі освіти: - статут закладу освіти; - історія створення та розвитку закладу освіти; - інформація про заклад освіти (місцезнаходження, працівники та ін.); - режим роботи закладу освіти; - річний і календарний план роботи закладу освіти; - ознайомлення з територією закладу освіти; - ознайомлення з класами (групами), кабінетами в закладі освіти, зокрема, з кабінетом логопеда; - ознайомлення з методичним та дидактичним забезпеченням навчально-виховного процесу в закладі освіти; - ознайомлення з нормативно-правовою документацією закладу освіти; - ознайомлення з особливостями організації роботи логопеда в закладах освіти з дітьми з мовленнєвими порушеннями як з нормотиповим розвитком, так і з особливими освітніми потребами; - ознайомлення з організацією інклюзивного освітнього середовища; - ознайомлення з організацією навчальної діяльності на логопедичних та інших корекційних заняттях, в позаурочний час і в процесі навчальної роботи; - ознайомлення з проведенням логопедичних обстежень і заповненням мовленнєвих карток. - проведення моніторингу динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами (з мовленнєвими порушеннями). в ІРЦ студенти ознайомлюються із: - статутом ІРЦ; - історією створення та розвитку ІРЦ; - інформацією про ІРЦ (місцезнаходження, працівники та ін.); - режимом роботи ІРЦ; - планами роботи ІРЦ; - кабінетами в ІРЦ, зокрема, з кабінетом логопеда; - методичним та дидактичним забезпеченням ІРЦ; - нормативно-правовою документацією ІРЦ; - особливостями організації роботи логопеда в ІРЦ.	Ведення щоденнику та робочого зошита педагогічної практики
Корекційно-розвивальна робота з дітьми в закладі освіти	в логопедичному кабінеті закладу освіти: - складання календарного графіку проходження практики; - складання річного, перспективного і календарного плану роботи логопеда в закладі освіти; - розробка методичного та дидактичного забезпечення логопедичної роботи в навчально-виховному процесі в закладі освіти; - ведення логопедичної документації на учнів (вихованців), які перебувають на інклюзивній та загальній формах навчання; - відвідування та участь в обговоренні занять проведених логопедом в закладі освіти з дітьми з мовленнєвими порушеннями як з нормотиповим розвитком, так і з особливими освітніми потребами (не менше 4-ох з подальшим оформленням спостереження та аналізу у щоденнику); - організація навчальної діяльності на логопедичних та інших корекційних заняттях, в позаурочний час і в процесі навчальної роботи з використанням інноваційних технологій у корекції порушень мовлення;	Ведення щоденнику та робочого зошита педагогічної практики

	- написання розкладу проведення власних занять та інших форм роботи з дітьми (з виділенням залікових); - виготовлення наочно-дидактичного матеріалу необхідного для роботи з дітьми з мовленнєвими вадами (не менше 5-и з кожного виду роботи з подальшим їх проведенням); - проведення логопедичних обстежень і заповнення мовленнєвих карток; - надання корекційно-розвиткових послуг дітям з мовленнєвими вадами як з нормотиповим розвитком, так і з особливими освітніми потребами; - участь у складанні, виконанні та коригуванні індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами в частині надання логопедичної допомоги; - участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах освіти з метою моніторингу динаміки розвитку; - проведення згідно з планом роботи по 1 заходу з дидактичним забезпеченням і подальшим оформленням самоаналізу та аналізу й оцінювання керівника практики. в ІРЦ: - складання річного, перспективного і календарного плану роботи логопеда в ІРЦ; - проведення комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини з порушеннями мовлення; - надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, зокрема, з мовленнєвими вадами, які навчаються у закладах освіти; - надання консультативної та методичної допомоги батькам або законним представникам дитини, педагогічним працівникам та іншим фахівцям, задіяним в реалізації психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП; - відвідування та участь в обговоренні занять і заходів, проведених логопедом-консультантом в ІРЦ (не менше 3-ох з подальшим оформленням спостереження та аналізу у щоденнику); - написання розкладу проведення власних занять та інших форм роботи з дітьми (з виділенням залікових); - складання, виконання, коригування індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами в частині надання логопедичної допомоги, змісту, форм та методів навчання відповідно до їхніх потенційних можливостей; - розробка і проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з мовленнєвими порушеннями; - розробка і проведення консультативних заходів з батьками дітей з ООП та фахівцями; - виготовлення наочно-дидактичного матеріалу необхідного для роботи з дітьми з мовленнєвими вадами (не менше 5-и з кожного виду роботи з подальшим їх проведенням); - участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах освіти з метою моніторингу динаміки розвитку; - підготовка і впорядкування звітної інформації про результати діяльності ІРЦ для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності ІРЦ органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти; - організація спільної роботи зі спеціалістами, які забезпечують реалізацію різних аспектів корекційної допомоги, проведення	
--	--	--

	пропаганди логопедичних знань серед вихователів, вчителів, співробітників реабілітаційних центрів і громадських об'єднань, батьків; - згідно з планом роботи провезти по 1 заходу з дидактичним забезпеченням і подальшим оформленням самоаналізу та аналізу й оцінювання керівника практики.	
Самостійна робота студента	Ознайомлення з: – Закону України «Щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» №2541-VIII від 06.09.2018 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2541-19#Text – Про затвердження професійного стандарту «Завідувач пункту логопедичного» № 162-22 від 24 січня 2022 р. https://document.vobu.ua/wp-content/uploads/2022/02/ps_zav-logoped.pdf – Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого віку МОН України https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita Перелік навчальної літератури, програм рекомендованих МОН України https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFw_aPO_ZVWwhAkO-FGutGpmC8/edit#gid=1947501369 Закони України · «Про освіту»; · «Про повну загальну середню освіту»; · «Про позашкільну освіту»; · «Про вищу освіту»; · «Про професійну (професійно-технічну) освіту»; · «Про фахову передвищу освіту»; · «Про охорону дитинства»; · «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»; · «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»; · «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»; · «Про ратифікацію конвенції про права осіб з інвалідністю і факультативного протоколу до неї»; · «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти». Постанови Кабінету Міністрів України · Постанова КМУ від 29.07.2020 №672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»; · Постанова КМУ від 21.08.2019 №779 «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти»; Накази Міністерства освіти і науки України · Накази МОНУ 2018, 2019, 2020 років «Про затвердження типових освітніх програм спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з ООП»; · Наказ МОНУ від 13.11.2020 №1408 «Деякі питання інформатизації ІРЦ»; Листи Міністерства освіти і науки України Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році Лист МОН № 1/12702-23 від 24.08.23 року https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/89848/ Положення про ІРЦ: Лист МОН “Щодо методичної рекомендації з організації психолого-педагогічного консилиуму для проведення повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини”; Постанова Кабміну № 779 “Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти”;	Ведення щоденнику та робочого зошита педагогічної практики

	Постанова Кабміну № 414 “Про затвердження типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з ООП, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах і групах закладів освіти”; Наказ МОН “Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП”; Постанова Кабміну № 88 “Про затвердження порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з ООП”.	
Завершальний (підсумковий) етап		
Підбиття підсумків педагогічної практики	1. Оформлення документації практики з перевіркою керівника від ЗВО; 2. Круглий стіл за підсумками проходження практики. 3. Опитування стейкхолдерів та студентів за результатами проходження практики.	Звітна документація студента-практиканта

Примітка: * Керівник практики має право частково змінити або доповнити перелік корекційно-розвивальної роботи студента під час проходження практики.

7. Орієнтовані бази практики

«Виробничу (логопедичну) практику в закладах освіти та ІРЦ» студенти проходять у закладах освіти (дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання та в ІРЦ) відповідно до укладених Договорів про проходження практики студентів та з можливістю проходження практики в закладах освіти за кордоном на основі укладених міжнародних Угод

<https://preschool.chnu.edu.ua/osvitnii-protses/praktyka/#0e5a940ffe1645c8bac46681599a0c4e-d3e10e489c8a47948af1dba0dd33f512> . Перелік баз практики
<https://docs.google.com/document/d/1wiTLRdbFmTpPIQ03RJ34K58hslksxAnp/edit>

8. Критерії оцінювання

Педагогічна практика оцінюється за 100-бальною шкалою загальноприйнятою національною та ЄКТС шкалою в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

8.1. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	Відмінно
	B (80–89)	Дуже добре
	C (70–79)	Добре
	D (60–69)	Задовільно
	E (50–59)	Достатньо
Не зараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

A – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих

чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «не задовільно» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «не задовільно» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загально гуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

8.2. Розподіл балів за підсумками проходження практики¹

Зміст роботи, виконаної студентом під час проходження практики	К-сть балів
- оформлення основної документації з практики	20 б
- відвідування та результативність (ефективність) проходження практики студентом-магістрантом	10 б
- ведення робочого зошита з практики	20 б.
- наявність, грамотність підбору й рівень розробки та оформлення матеріалів і практичних напрацювань (наочність, конспекти, ігри, рекомендації та ін.)	20 б
- фото/відео та конспекти аналізу проведеної роботи під час проходження практики, спостереження та ін.	20 б.
- захист педагогічної практики	10 б.
- неформальна/інформальна освіта Керівник практики враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають практиці студента та отримані на освітніх платформах “Prometheus”, “EdEra”, “Всеосвіта”, ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).	*20 б
- Студентам, які навчаються без відриву від виробництва та працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності, за якою вони здобувають освіту, вважати практику	*100 б

¹ Керівник практики від кафедри може запропонувати додаткові завдання або взаємозамінні

зарахованою, якщо вони подадуть наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи. Практичну діяльність такого студента оцінює керівник бази практики у характеристиці з місця роботи за розширеною шкалою підсумкового контролю, яка використовується в університеті ² .	
Максимальна кількість балів	100 балів

8.3. Критерії оцінювання змісту роботи виконаним студентом під час практики

Кількість балів		Рівень засвоєння	Роз'яснення
із 20 балів	із 10 балів		
17-20 балів	9-10 балів	високий	передбачає високий рівень знань і навичок: студент чітко розкриває питання практики да володіє практичними навичками, наявна зразкова документація
13-16 балів	7-8 балів	достатній	передбачає досить високий рівень знань і навичок: практична підготовка логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень та оформленні документів практики, яле не впливають на позитивну оцінку.
9-12 балів	5-6 балів	вище середнього	передбачає наявність знань лише основних аспектів проходження практики, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, виникають труднощі при наведенні прикладів.
5-8 бали	3-4 бали	середній	передбачає тільки загальну інформацію щодо проходження практики; документація практики оформлена не достатньо високого рівня, порушується послідовність викладення інформації, виникають труднощі при наведенні прикладів.
1-4 бали	1-2 бали	низький	студент часто пропускав практику, на низькому рівні володіння практичними навичками, документація оформлена з помилками та недостатньо.

8.4. Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

У межах поточного чи підсумкового контролю (заліку/іспиту) до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу :

– «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної

² П. 4.6. [Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича](#) та Протокол засідання кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти №2 від 17 09 2020 р.

освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)

– «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniu-vannia-rezul-navch-zdobuvachiv.pdf>).

Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/university/normativni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 12.08.2024, https://docs.google.com/document/d/1pLsnwalu2HmrWohl3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов 5-тижневий курс «Візуалізація даних» на платформі «Prometheus» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+DV101+2016_T3) та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 6 «Зібрання, обробка та аналіз результатів досліджень» (модуль 2).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

9. Методичні рекомендації

Проходження практики студентів може бути з використанням різних платформ та технологій та коригується індивідуально керівниками від кафедри.

Перелік сайтів:

<https://mon.gov.ua/ua> - Міністерство освіти і науки України;

<https://osvita.cv.ua/> - Управління освіти Чернівецької міської ради;

Офіційні сайти ЗДО <http://preschool.cv.ua/bazy-praktyky/>, Facebook або Instagram сторінки ЗДО;

Відео записи на YouTube каналах;

Перелік сайтів:

- <http://vihovateli.com.ua/>

- <https://sites.google.com/site/sajtdlapedagogivdnz/home/storinka-vihovatela-dnz>

- www.pedrada.com.ua

- <https://anelok.in.ua/>

- <http://metodportal.net/>

- <http://ostriv.in.ua/>

- <https://www.metodikinz.ru/?reload>

- <http://cabivosp.blogspot.com/>

- <http://ped-kopilka.com.ua/>

- <http://abetka.ukrlife.org/>

- https://dity.te.ua/osvita_mult

- <https://volodumurivna.at.ua/>

- <http://www.osvita.org.ua/>

1. Консультації студентів-практикантів керівниками від кафедри відбувається у визначений час з попередньою домовленістю, та може бути проведене: у режимі конференцій платформ Meet (<https://meet.google.com/>) або будь яка інша.

2. Для активного спілкування та термінового обміну повідомленнями можна використовувати Viber чи Telegram канали де створена група.

3. Для передачі будь яких видів завдань може бути створена для кожного студента індивідуально папка в хмарному середовищі Google Диск — сховище даних, яке належить компанії Google Inc., що дозволяє користувачам зберігати свої дані на серверах у хмарі і ділитися ними з іншими користувачами в Інтернеті. Google Drive включає Google Документи, Таблиці та Презентації, офісний пакет, який дозволяє спільно редагувати документи, електронні таблиці, презентації, малюнки, форми, і багато іншого.

4. Для перевірки виконаних завдань практики може використовувати пошти.

10. Рекомендована література

1. *Базовий компонент дошкільної освіти України* (2021) https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Белова А.Б. (2018). *Спеціальна методика розвитку мовлення*. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006. 212 с.

3. Богуш А. *Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови*. Підручник. К.: Вища шк., 2007. 542 с.

4. Богуш А., Гавриш Н. *Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі*: [Підручник для ВНЗ]. К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. 408 с.

5. Богуш А., Гавриш Н., Котик Н. *Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах*: [Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти]. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2006. 304 с.

6. Гаращенко Л. *Заняття з фізичної культури ігрового типу для дітей дошкільного віку*. Київ: НФВ «Славутич- Дельфін», 2008. 124 с.

7. Голуб Н.М. (2014). *Дидактичний матеріал з корекції та розвитку писемного мовлення учнів молодшого шкільного віку*. Київ: Слово. 384 с.

8. Горопаха Н.М. Поніманська Т.І. *Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи*: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Дошкільна освіта»]. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009. 280 с.

9. *Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років* (3-тє видання, доопрацьоване і доповнене) / наук.кер. проекту: О.В. Огневюк, К.І. Волинець, наук. кер. програмою: О.В. Проскура та ін.. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 492 с.

10. *Документи, які регламентують питання наступності між дошкільною та початковою освітою* <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>

11. *Закон України «Про дошкільну освіту»* №2628-III від 11.07.2001 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

12. *Закон України «Щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»* №2541-VIII від 06.09.2018 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2541-19#Text>

13. *Інструкція з організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти* (листа МОН № 1/11-1491 від 14.02. 2019)

<https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-roboti-ta-dotrimannya-vimog-z-pitan-ohoroni-praci-ta-bezpeki-zhittjediyalnosti-u-zakladah-doshkilnoyi-osviti>

14. Колупаєва А.А. (2019). *Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі* / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. Харків: Ранок. 304 с.

15. Комісарик М., Чуйко Г. *Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку*: підручник. Чернівці: Книхи-XXI, 2013. 484 с.

16. Лист МОН «Щодо організації роботи закладів дошкільної освіти під час карантину» (№ 1/9-219 від 23.04.2020 року) <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/73270/>
17. Лісова Л.І. (2015). *Корекція навчальної діяльності молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення*: Монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друк-Сервіс. 224 с.
18. *Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*. Навчально-методичний посібник / За ред. Г.С. Тарасенко. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 320 с.
19. *Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого МОН* <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
20. *Перелік навчальної літератури, програм рекомендованих МОН України* https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFwaPO_ZVWwhAkO-FGGutGp_mC8/edit#gid=1947501369
21. Поніманська Т.І. *Дошкільна педагогіка*: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: «Академвидав», 2004. 456 с.
22. *Постанова «Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти»* (№ 530 від 10 квітня 2019 р.) № 530-2019-п від 10.04.2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>
23. *Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності* (Наказ МОН № 446 від 20.04.15 року) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-15#Text>
24. *Програми для загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення* (2018). Київ: Початкова школа. 224с.
25. *Рекомендація про організацію дистанційної дошкільної освіти* <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
26. Тарасун В.В. (2011). *Логодидактика*. Київ: НПУ ім. М.П.Драгоманова. 392 с.
27. *Типове положення про атестацію педагогічних працівників* (Наказ МОН № 930 від 06.10.10 року) https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/12483/
28. Ткач О.М. (2016). *Інклюзивна освіта дітей з тяжкими порушеннями мовлення*. Кам'янець-Подільський: Друк-Сервіс. 148 с.
29. Чередніченко Н.В. (2014). *Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ)*. Київ: Слово. 208 с.
30. Чередніченко Н.В., Горбачова Д.М. (2016). *Формування фонетико-графічної грамотності у молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах корекційного навчання*. Київ: ДІА. 212 с.
31. Шеремет М.К., Ревуцька О.В. (2009). *Методика навчання української мови молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку (у процесі засвоєння словотворчих засобів)*. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. 194 с.

Інтернет ресурси

1. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
2. ELibUkr. Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
3. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>
4. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
5. Бібліотека МАУП <http://library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf>
6. Веб-сайт Міністерства освіти і науки України: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
7. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslугy.html

- 9.Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL : <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
- 10.Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
- 11.Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- 12.Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
- 13.Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- 14.Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- 15.Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
- 16.Бази проходження педагогічної практики студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» ЧНУ ім. Ю. Федьковича. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: <https://docs.google.com/document/d/1wiTLRdbFmTpPIQ03RJ34K58hslksxAnp/edit?usp=sharing&ouid=108567089779427532856&rtpof=true&sd=true>
- 17.Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>
- 18.Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
- 19.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
- 20.Положення «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (2020 р.). URL: <https://drive.google.com/file/d/1iv-6y5zOgwEk3AJa98MvfvxwVjrmTLMi/view>
- 21.Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>
- 22.Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>